

Delårsrapport per augusti 2020

Regionstyrelsen

Regionstyrelsens rapport till Regionfullmäktige
RS 1038-2020
Antagen av Regionstyrelsen 2020-10-27

Innehåll

1. Inledning	3
Nämndens uppdrag	3
2. Nämndens samlade bedömning	3
Uppföljning av fullmäktiges mål	4
Ekonomisk prognos	4
Intern kontroll	5
3. Uppföljning av fullmäktiges mål	5
Mål 1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa	5
Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet	6
Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv	7
Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion	8
Mål 5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet	9
Mål 6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet	10
Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss	11
Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi.....	12
Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner.....	13
Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering.....	13
Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till	14
4. Ekonomisk analys	16
Analys av budgetavvikelse.....	16
Vidtagna åtgärder för att klara verksamhet inom budget	17
Framtidsbedömning	18
5. Bilagor.....	19
Bilaga 1 budgetbilaga	19

1. Inledning

Delårsrapport per augusti 2020 är Regionstyrelsens andra uppföljningsrapport till regionstyrelsen. I rapporten lämnas en ekonomisk analys, utveckling av styrelsens verksamhet och resultat för perioden januari-augusti. I rapporten sker en uppföljning av de mål som fullmäktige har riktat till regionstyrelsen samt en prognos för måloppfyllelse vid årets slut.

Nämndens uppdrag

Utöver att regionstyrelsen leder och samordnar förvaltningen och har uppsikt över övriga nämnders och de koncernövergripande bolagens verksamhet är styrelsen också driftsnämnd för områdena Service samt Digitalisering och medicinsk teknik.

I sin roll som beställare av hälsoval och tandvård har regionstyrelsen även uppföljningsansvar.

2. Nämndens samlade bedömning

Den pågående pandemin av covid-19 har präglat perioden och påverkat regionstyrelsens verksamheter på många sätt. Omprioriteringar har fått göras och planerade projekt och utvecklingsarbeten har satts på paus. Ytterligare en effekt är att medarbetare snabbt fått ställa om till distansarbete. Arbetet med covid-19 har inneburit stora behov av att anpassa och utveckla arbetssätt, kanaler och kommunikation. Nya arbetsformer har växt fram och digitala lösningar har utvecklats, det är erfarenheter som kan bidra till förändrade och utvecklade arbetssätt även när verksamheten går tillbaka till det normala.

Inom område Digitalisering har den pågående pandemin lett till omprioriteringar där införandet av framtidens vårdinformationssystem (FVIS) steg 3 pausats. Arbete för att säkra tillgång och tillgänglighet av medicinteknisk utrustning har prioriterats upp. Inom område Service konstateras att samarbetet med vården har fungerat mycket bra. Service bedömer att efter pandemin kommer sannolikt lägre samordningsgrad för sjukresor och ökade resurser för lokalvården innebära ökade kostnader.

För kommunikationsstaben har under perioden stort fokus varit kommunikationsinsatser kring covid-19. Den omfattande kommunikationen har fokuserat på vikten av att följa råden, omställningen av hälso- och sjukvården samt provtagning. Att lyfta mjuka värden som att det är tillsammans vi bromsar smittan, att visa omtanke samt att möta frågor och oro hos invånarna har också varit viktigt. Internt fokus har varit på anpassning av vården, materialförsörjning, psykosocialt stöd samt arbetsmiljöfrågor. Vi har börjat planera för utökad provtagning, vaccinationer av säsongsinfluensa och kommande vaccination för covid-19.

Pandemin har krävt omfattande engagemang och arbete från ledningsstabens krisberedskapsfunktion inte minst i form av den särskilda sjukvårdsledningen, olika typer av samordnings- och samverkansmöten samt mediekontakter. För HR staben har insatser kring stöd framförallt kopplat mot arbetsmiljö och arbetsrättslig hantering varit omfattande.

Inom ekonomistaben har nya prioriteringar präglat arbetet. Bokföring, uppföljning och analys av extraordinära merkostnader samt nya frågor har krävt fokus. Finansverksamheten har påverkats kraftigt under perioden främst genom en kraftig börsnedgång under slutet av februari och mars.

Uppföljning av fullmäktiges mål

I regionplanen har regionfullmäktige angett tolv mål inom tre målområden. Av dessa har 11 riktats till Regionstyrelsen. I tabellen nedan redovisas en sammanfattande prognos av måluppfyllelse vid årets slut.

Samlad prognos av måluppfyllelse	
Mål	Prognos
Hållbart samhälle	
1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa	
2. Västerbotten är det barnvänligaste länet	
3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv	
4. Västerbotten är en ledande miljöregion	
God och jämlik hälso- och sjukvård	
5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet	
6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet	
7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss	
8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi	
Jämlik och attraktiv region	
9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samarbetspartner	
10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering	
11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till	Kan ej prognostiseras

Den speciella situationen med pågående pandemi skapar svårigheter i att dra slutsatser om på vilket sätt prognosen tyder på att eventuella åtgärder behöver vidtas. Gällande de mål där prognosen är röd finns ett tydligt samband mellan pågående pandemi och hur prognosen ser ut, exempelvis att stora delar av planerade insatser och aktiviteter helt har ställts in. Ett flertal av de mål som har prognosen gult är delvis påverkade av rådande samhällsläge. Verksamheten har delvis kunnat bedrivas som vanligt med vissa justeringar vilket skapar osäkerhet kring prognosen för hur måluppfyllnad kommer se ut vid årets slut. Mot bakgrund av förutsättningarna som finns risk att måluppfyllelsen inte kommer att vara tillfredställande vid årets slut. Ytterligare utveckling av indikatorer och mätdata behöver genomföras för att på ett mer tillfredställande sätt kunna bedöma prognoser.

Ekonomisk prognos

Regionen, liksom övriga Sverige befinner sig i en ovanlig situation med anledning av coronavirusets utbrott. Detta påverkar sannolikt regionens utmaningar ytterligare i verksamhet och ekonomi under 2021.

Regionstyrelsens nettokostnader redovisar efter augusti månad en positiv budgetavvikelse på totalt 18,3 miljoner kronor och en minskad nettokostnadsutveckling på 9,5 procent. Skatter och statsbidrag har för perioden ett budgetöverskott på 122 miljoner kronor vilket innebär en ackumulerad negativ avvikelse mot budget på 140 miljoner kronor för verksamhetens resultat.

Regionstyrelsens omställningsplan uppgår för året till 11,5 miljoner kronor och för perioden till 7,7 miljoner kronor. Ekonomisk effekt överstiger förväntad plan och uppgår till 32,6 miljoner kronor för perioden. Störst effekt återfinns inom sjukreskostnader vilket till viss del beror på minskat resande kopplat till pandemin och där effekt sannolikt avtar vid en normalisering av sjukresandet.

Efter augusti månad bedöms årsprognos för regionstyrelsen till ett överskott på 17 miljoner kronor för 2020.

Intern kontroll

Regionstyrelsen beslutar varje år om en plan för intern kontroll för sin verksamhet. Sex kontroller hade planerat uppföljning vid delårsrapporten per augusti och resterande kontroller har planerat uppföljning vid årsrapporten. Uppföljning av bristande förankring av juridiska och säkerhetsrelaterade aspekter har inte genomförts på grund av belastning relaterat till covid-19.

Brister har påträffats avseende att åtgärder följs upp vid resultatdialoger. Basenheterna inom verksamhetsområdet Digitalisering och medicinsk teknik klarar inte sin budget eller att införliva de åtgärder som är planlagda efter åtta månader. Åtgärder har vidtagits genom fortsatta dialoger med chefer.

Uppföljning av regionens miljöpolicy visade relativt god kännedomen inom områdena kemikalie- och avfallshantering. Kompletterande kontroll kommer ske genom intern revision av vissa avdelningar.

Kontroll att fördelning av arbetsmiljöuppgifter sker enligt rutin visade på betydande brister avseende avsaknad av skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter och arbetsmiljöutbildning. Styrelsen föreslås fatta beslut om åtgärder för att förbättra följsamhet till rutinen.

Kontroll att tjänsteskrivelse används vid beredande av ärenden inför styrelsebeslut visade att några ärenden saknade tjänsteskrivelser men bedömning är att det inte handlar om allvarliga brister.

De flesta bolagen har lämnat in sina årsrapporter i tid enligt instruktion från regionen. Bedömningen att risk för otillräcklig ägarstyrning av bolagen är fortsatt aktuell men kontrollaktiviteten kan behöva revideras.

3. Uppföljning av fullmäktiges mål

I Regionstyrelsens verksamhetsplan för 2020 har de mål som fullmäktige riktat till styrelsen omsatts till ett antal indikatorer. Delårsrapporten per augusti är en uppföljning av resultat per augusti samt en prognos för måluppfyllelse för hela året.

I följande avsnitt redovisas en samlad bedömning av måluppfyllelse för samtliga mål som fullmäktige riktat till Regionstyrelsen.

Färgmarkeringar och bedömning av mål

Färgmarkeringar och bedömning av mål	
Mål eller Indikator	Prognos
Mål eller indikator kommer helt uppfyllas	
Mål eller indikator kommer delvis uppfyllas	
Mål eller indikator kommer inte uppfyllas	

Mål 1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa inte kommer att uppfyllas.

En viktig insats för att nå jämlik hälsa i länet är de hälsoundersökningar som erbjuds till 40,50 och 60 åringar. På grund av rådande pandemi har en stor del av undersökningarna inte kunnat genomföras

enligt plan. Arbete pågår med att sjösätta en digital enkät som syftar till att fånga upp delar av innehållet i hälsoundersökningarna. Alla utbildningar riktade till vårdpersonal har under perioden ställts in.

Utveckling av ett antal digitala plattformar pågår däribland plattformen stöd och behandling via 1177 där patienter med behov av att förändra sina levnadsvanor ska kunna få hjälp och stöd. Ett stöd för digital tobaksavvänjning har också lanserats "min nikotinfria resa". Fortsatt utveckling av digitala lösningar är ett viktigt inslag i arbetet med att främja god hälsa. Det finns ett digitalt utanförskap inom vissa målgrupper som kräver fortsatt utveckling inom traditionella arbetssätt. Behov finns också av att se över hur beställning av länets primärvård följs upp vad gäller det hälsofrämjande arbetet.

De indikatorer som är uppsatta att mäta mot målet genererar enbart data vartannat år därav finns ingen uppföljning på indikatornivå per augusti 2020. Utifrån de effekter pandemin haft på det hälsoförebyggande arbetet som regionen bedriver är prognosen att målet inte kommer att kunna uppfyllas vid årets slut.

Redovisning av indikatorer

Mål 1. Västerbotten har världens bästa och mest jämlika hälsa					
Indikator	Ingångsvärde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Dödsfall som kan förhindras genom förebyggande arbete per 100 000 invånare	Ingångsvärde saknas ¹	Kvinnor 30,0 Män 30,0	Värde saknas ²		
Andel som uppger att de har god eller mycket god hälsa	Kvinnor 67% Män 74%	Kvinnor 75% Män 75%	Värde saknas ³		
Nedsatt psykiskt välbefinnande	Kvinnor 17 % Män 12 %	Minska	Värde saknas ⁴		
Risikonsumtion av alkohol	Kvinnor 12% Män 18%	Minska	Värde saknas ⁵		
Hälsofrämjande program ⁶					
Medellivslängd ⁷					

Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet

Samlad bedömning av måloppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet Västerbotten är det barnvänligaste länet delvis kommer att uppfyllas.

Under perioden har en översyn av nuvarande organisation för barnombud samt frågor som rör barnrätt genomförts. Ett arbete med att ta fram förslag på en framtida organisation rörande barnrättsfrågor har parallellt inletts.

¹ Senast tillgängliga värde från 2017 Kvinnor 31,1% och Män 38,1

² Mätning sker vartannat år

³ Mätning sker vartannat år

⁴ Möjlig uppföljning utreds

⁵ Möjlig uppföljning utreds

⁶ Mätning sker vartannat år

⁷ Mätning sker vartannat år

Folkhälsoenheten har under perioden arbetat med att kartlägga hur barnkonventionens artiklar synliggörs och uppfylls i det arbete som genomförs inom Salut rörande barn och ungas uppväxtvillkor samt förebyggandet av ohälsa. Umeå och Skellefteå kommun har förnyat sina avtal om att tillsammans med regionen lagra data från hälsosamtalet i skolan.

Barnhälsovården har trots pandemin kunnat fortsätta att erbjuda vaccinerings som vanligt. Inom folktandvården har ordinarie undersökningar kunnat erbjudas som planerat. Det utåtriktade förebyggande arbetet (till exempel klassbesök) har under perioden ställts in.

Uppsatta indikatorer levererar data på årsbasis därav finns inga resultat att rapportera per augusti 2020. Mycket av det planerade arbetet som genomförs för ökad måluppfyllnad har kunnat hanteras som planerat därav görs bedömningen att målet delvis kommer att vara uppfyllt vid årets slut.

Redovisning av indikatorer

Mål 2. Västerbotten är det barnvänligaste länet					
Indikator	Ingångs- värde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Andel vaccinerade barn vid 3 år mot mässling, påssjuka och röda hund (MPR)	95,9 %	97 %	Värde saknas ^a		
Andel kariesfria barn i åldern 3-6år	87,2 %	89 %			
Antal kommuner som tillsammans med regionen lagrar elevhälsodata	4	Öka			

Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv inte kommer att uppfyllas.

En god måluppfyllnad är till stor del beroende av hur kommuner och andra aktörer i länet agerar och i vilken utsträckning de har möjlighet att genomföra planerade åtgärder inom området. Pandemin har påverkat många olika insatser och aktiviteter på så sätt att de ställts in eller dragits ner till ett minimum.

Under styrelsen ligger folkhälsobidragen och verksamhetsbidrag till pensionärsorganisationerna i länet. I år har en översyn av folkhälsobidragen skett och inga medel har fördelats. Den årliga dialogen med alla pensionärsföreningar har genomförts och detta år med särskilt fokus på medlemmars utsatthet och eventuella behov under pandemin.

Regionen har bidragit med hälsofrämjande och förebyggande råd i så väl det stora länsutskicket till alla över 70 år som till specifika föreningar med digitala utmaningar. Kontakter har upparbetats med fler föreningar som har behövt stöd med översatt material om smittspridning och allmänna råd.

Regionen har också sökt och beviljats statsbidrag från Delegationen mot segregation för ett projekt kring att ta fram en struktur med relevanta aktörer (civilsamhället, kommuner med flera) som rör segregation och hälsa.

Gällande indikatorn medborgarnas förtroende för regionens uppdrag pågår utredning om hur en möjlig uppföljning kan se ut därav är det inte möjligt att sätta någon prognos.

^a Alla tre indikatorer mäts på årsbasis därav saknas värde per augusti både för 2019 och 2020

De två första indikatorerna levererar uppföljning per årsbasis och därför finns inga resultat att rapportera per augusti 2020. På grund av rådande pandemi och att många insatser ute i länet ställts in är prognosen att målet till årets slut inte kommer att vara uppfyllt.

Redovisning av indikatorer

Mål 3. Västerbotten har trygga invånare med inflytande och delaktighet och ett rikt samt aktivt kultur- och föreningsliv					
Indikator	Ingångsvärde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Andel personer som uppger att de litar på andra människor	Kvinnor: 78,0 % Män: 81,0 %	Kvinnor: 82,0 % Män: 82,0 %	Värde saknas ⁹		
Andel personer som avstår från att gå ut ensam	Kvinnor: 31,0 % Män 5,0 %	Kvinnor: 5,0 % Män 5,0 %			
Medborgarnas förtroende för regionens uppdrag ¹⁰					Kan ej prognostiseras

Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion

Samlad bedömning av måloppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att Västerbotten är en ledande miljöregion delvis kommer att uppfyllas.

Indikatorn "koldioxidutsläpp i ton" innefattar regionens totala klimatpåverkan från varor och tjänster, fastigheter, kollektivtrafik, trafik och kapitalplaceringar. För att fortsatt kunna minska verksamhetens klimatutsläpp inom dessa områden behövs en långsiktig och beslutad färdplan. Processen pågår och ska återrapporteras under 2020. Som en effekt av pandemin har Region Västerbotten minskat klimatpåverkan för tjänsteresor, sjukresor och kollektivtrafik. Prognosen är att indikator delvis eller helt kommer kunna nå sitt målvärde vid årets slut.

Regionen har fattat beslut om en avfallsstrategi med syfte att förbättra verksamhetens källsortering. Ett antal av aktiviteterna är genomförda med gott resultat. På grund av pandemin har införandet på klinikerna under första delen av året stannat av och därav är utfallet på indikatorn lägre än förväntat. Arbetet har efter sommaren kunnat återupptas. Prognosen är att indikatorn delvis kommer att nå sin måloppfylld vid årets slut.

Utfallet per juni 2020 avseende "Andel upphandlingar med styrda miljökrav" visar på goda möjligheter att vid årets slut nå uppsatt målnivå på 30 procent. Arbetet pågår med att ytterligare förbättra rutiner och uppföljning för upphandling samt att i ännu fler upphandlingar ställa miljökrav.

Sammanvägt pekar de tre indikatorerna på att målet vid årets slut delvis kommer att vara uppfyllt.

⁹ Mätning sker på årsbasis därav finns ingen uppföljning per augusti 2019 och 2020

¹⁰ Möjlig uppföljning utreds

Redovisning av indikatorer

Mål 4. Västerbotten är en ledande miljöregion

Indikator	Ingångs-värde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Koldioxidutsläpp i ton	46 529 ton CO2e	Minska med 1 %	Värde saknas ¹¹		
Andel källsorterat avfall	14% Ant kg källsorterat/tot ant kg avfall	25 %	14 %	16 % utfall per juni 2020	
Andel upphandlingar med styrda miljökrav	20% Ant upph med styda miljökrav/tot ant prioriterade upph	30%	20%	21 % Utfall per juni 2020	

Mål 5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att regionen har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet delvis uppfylls.

Den pågående pandemin har under perioden inneburit att färre patienter tagit kontakt med primärvården vilket inneburit möjligheter till en hög tillgänglighet för de som sökt vård. Enligt månatlig statistik till Sveriges kommuner och regioner ökar andelen patienter som får en medicinsk bedömning inom tre dagar vid nybesök i primärvården hos Region Västerbotten. Per 31 juli 2020 var utfallet 78 procent. Arbetet med registrering och väntetidsstatistik har under året utvecklas vilket till viss del förklarar ökningen. Ytterligare analyser behöver genomföras för att möjliggöra slutsatser om vilka fler utvecklingsinsatser som behövs för att nå den uppsatta målnivån. Prognosen är att indikatorn vid årets slut delvis kommer att kunna nå sin måluppfyllnad.

Andel besök i primärvård av andel besök i vården följs upp för att följa utvecklingen av att en större andel av vården ska ges av primärvården och mindre andel ges på sjukhus. Det är ett mått som visar på en önskvärd utveckling av hälso- och sjukvårdssystemet, som i sin tur har en koppling till omställningsarbetet God och Nära vård. Måttet får ses som en långsiktig indikator att följa under ett flertal år framåt som i sin tur kan spegla om omställningsarbetet ger önskvärd effekt. Måttet speglar inte resultatet av enskilda händelser. Utfallet för perioden är 55 procent och prognosen är att indikatorn delvis kommer att nå sin uppsatta målnivå vid årets slut.

Sammanvägt indikerar de två utfallen på att målet vid årets slut delvis kommer att vara uppfyllt.

¹¹ Mätning sker på årsbasis därav saknas värde

Redovisning av indikatorer

Mål 5. Vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet

Indikator	Ingångs- värde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Andel nybesök med medicinsk bedömning inom tre dagar av antal nybesök	Värde ¹² saknas	>94%	Värde ¹³ saknas	78 % per 31 juli 2020	
Andel besök i primärvård/antal besök i vården	57%	60%	57 %	55%	

Mål 6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att vi har en nära, tillgänglig och personcentrerad vård i hela länet delvis uppfylls.

I Västerbotten är andel tagna cellprover av andel kallade kvinnor oförändrat 2019 jämfört med 2018 (80 procent). Under 2019 har andelen som kallats till cellprovskontroll (i målgruppen) ökat från 84 procent till 90 procent. Omkring 2000 fler cellprovskontroller utfördes 2019 jämfört med 2018.

För att uppnå full täckningsgrad av livmoderhalsscreening (alla kvinnor deltar) måste alla kvinnor i screeningåldrar (23–70 år) kallas. Täckningsgraden 2019 var 78,5 procent, vilket är en ökning från föregående år (74,6 procent) framför allt pga. höjning av övre åldersgränsen från 64 till 68 år. Täckningsgraden hos kvinnorna i länet är som högst i åldrarna 23–30 år (98,8–100 procent) och lägst i åldersgruppen 61–70 år (53,1 procent).

Pågående pandemi har inte påverkat antalet kallade kvinnor i någon stor utsträckning, däremot har fler än vanligt avbokats eller uteblivit från gynekologisk cellprovskontroll.

Arbete pågår med att införa det nationella vårdprogrammet för livmoderhalsscreening, vilket kommer att leda till ökat deltagande, framför allt bland äldre kvinnor, och därmed stärka skyddet mot livmoderhalscancer ytterligare.

Indikatorn mäts enbart per årsbasis därav saknas utfall för augusti 2020. Baserat på hur arbetet fortskridit under perioden är indikationen att beslutad målnivå på 75 procent delvis kommer att uppnås vid årets slut.

Andel patienter som är under 80 år och som har ett för högt blodsockervärde är något minskat hittills under 2020. Prognosen för indikatorn är därmed att det är möjligt att nå måluppfyllelse vid årets slut. Resultaten för primärvården i Västerbotten är något bättre än genomsnittet i riket. Under perioden 2016–2019 har andelen med för högt blodsockervärde minskat kontinuerligt.

Hälsocentralernas resultat som står sig väl i nationell jämförelse kan förklaras av intensifierad uppföljning av diabetespatienter och aktivt arbete med patientgruppen, att det finns diabetessköterskor och diabetesteam, arbete med individuella mål för patienter, diabeteskola för nydebuterade diabetiker och prediabetiker samt moderna läkemedel.

Sammanvägt visar uppföljningen på att målet vid årets slut delvis kommer att vara uppfyllt.

¹² Indikatorn är ny, inga tidigare mätningar är gjorda därav saknas ingångsvärde

¹³ Indikatorn är ny, ingen mätning gjord per augusti 2019

Redovisning av indikatorer

Mål 6. Vi levererar jämlik och jämställd hälso- och sjukvård av hög kvalitet					
Indikator	Ingångs- värde	Målvärde 2020	Utfall 2019–08	Utfall 2020–08	Prognos
Andel tagna cellprover av antal kvinnor som bör kallas till gynekologisk cellprovskontroll	67%	≥ 75 %	Värde saknas ¹⁴		
Andel patienter <80 år med typ 2-diabetes med blodsockervärde HbA1c>70 mmol/mol av antal patienter som registrerats i NDR	7%	Minska	7%	6,4%	

Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss

Samlad bedömning av måloppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss delvis uppfylls.

Arbetet under perioden har fortsatt präglats av hantering kopplat mot den pågående pandemin. Behovet av stöd framförallt kopplat mot arbetsmiljö och arbetsrättslig hantering har varit stort. Under senare delen av perioden har dock andra planerade övergripande aktiviteter inom HR kunna återupptas.

Ett långsiktigt arbete som påbörjats där HR har en viktig roll är det kulturarbete som tillsammans med målbildsarbete inom hälso- och sjukvård är ett av de viktigaste förändringsarbeten som initierats inom regionen. Ett huvudfokus kommer vara att stötta chefer inom detta arbete.

Under perioden har regionens övergripande introduktionsinformation för samtliga nyanställda lanserat. Det är en viktig del i introduktion av nya medarbetare, där den nyanställda får en bild av regionen men också information om villkor och förutsättningar. Introduktionsåret för sjuksköterskor som startas under september är ytterligare en positiv del som kommer att ge bättre förutsättningar för en viktig yrkesgrupp.

Fortsatt finns ett stort behov av det verksamhetsnära stödet till chefer både gällande hantering av löne-arbetsadministrativa åtgärder samt inom området stöd i arbetsgivarroll och ledarskap.

De tre indikatorerna levererar inte någon data per 2020 och därav finns inga resultat att rapportera. Aktiviteter och insatser som styr mot målet har påverkats av rådande pandemi men trots det finns ett antal positiva inslag och prognosen är att målet kommer att vara delvis uppfyllt vid årets slut.

¹⁴ Indikatorn mäts enbart per årsbasis därav saknas värde

Redovisning av indikatorer

Mål 7. Vi är en attraktiv arbetsgivare med personal som trivs och utvecklas hos oss

Indikator	Ingångs- värde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Gott ledarskap	6,73	Öka 5 %	Värde saknas ¹⁵		
Gott medarbetarskap	6,85	Öka 5 %			
God arbetsmiljö	79	Öka 5 %			

Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att vi har en långsiktigt hållbar ekonomi delvis kommer att uppfyllas.

Positiva effekt av åtgärder för omställning mot hållbar ekonomi ses inom service för sjukresor och fastighetsunderhåll. Inom de regionövergripande verksamheterna har det skett effektiviseringar enligt plan. Prognosen för indikatorn är att målnivån på 80 procent kommer att uppnås vid årets slut.

Inom regionstyrelsen ingår 19 basenheter i mätningen av indikatorn: Andel basenheter som har en budget i balans. Förbättring jämfört med samma period 2019 när det gäller utfall mot budget återfinns inom område Service och Digitalisering och medicinsk teknik. Serviceområdet fick ett budgettillskott på 50 miljoner kronor för 2020 och har både minskade och ökade kostnader på grund av den pågående pandemi. Inom Digitalisering och medicinsk teknik påverkar icke finansierade beslut att budget i balans inte uppnås fullt ut. Inom området regionövergripande verksamhet ses en liten försämring där pandemin har bidragit till ökade kostnader som ännu inte ersatts. Osäkert i dagsläget dels vilka kostnader som kommer att uppstå i samband med pandemin under andra halvåret och vilka kostnader som kommer att ersättas. Prognosen för indikatorn är att målnivån på 80 procent inte kommer att uppnås vid årets slut.

Indikatorn som beskriver närvarotid motsvarande bemanningsmål, som innefattar totalt 16 basenheter, uppvisar samma resultat som 2019 samma period. Bryter man ner på områden ses en förbättring inom Digitalisering och medicinsk teknik och en försämring inom den regionövergripande verksamheten som ändå ligger på 71 procent. Prognosen är att uppsatt målnivå på 80 procent inte kommer att uppnås vid årets slut.

Bedömningen är att målet "vi har en långsiktigt hållbar ekonomi" delvis kommer att vara uppfyllt vid årets slut.

¹⁵ Indikatorerna mäts vartannat år, 2019 genomfördes ingen mätning och 2020 har mätningen ställts in till följd av pandemin

Redovisning av indikatorer

Mål 8. Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

Indikator	Ingångs- värde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Effekt av åtgärder för omställning mot hållbar ekonomi	Värde ¹⁶ saknas	80%	Värde ¹⁷ saknas	425%	
Andel basenheter med närvarotid motsvarande bemanningsmål	69%	80%	69%	69%	
Andel basenheter med utfall balanserat mot budget	63%	80%	44%	53%	

Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner delvis uppfylls.

Projektet Implementering av ny samverkansstruktur mellan Region Västerbotten och länets kommuner avslutades i maj 2020. Vid den tidpunkten konstaterades att lokala överenskommelser är upprättade och finns i slutversion i 13 kommuner. För två kommuner återstår arbete med att forma den lokala samverkan och detta kan inte slutföras enligt projektets tidplan. I och med uppbyggnaden av struktur för God och nära vård har ett behov uppstått av ytterligare dialog för att undvika att bygga parallella samverkansstrukturer. Dessa dialoger har initierats från projektledningen och kommer att vara avgörande för hur de lokala överenskommelserna tar form.

På grund av att projektets tidplan ej kommer hålla fullt ut är prognosen att målet kommer att vara delvis uppfyllt vid årets slut.

Redovisning av indikatorer

Mål 9. Vi är en inkluderande, attraktiv och innovativ samverkanspartner

Indikator	Ingångs- värde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Antal avtal om samverkan i vård och omsorg med länets kommuner	3	15	3	13	

Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering

Samlad bedömning av måluppfyllelse

Styrelsen bedömer att målet att vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering uppfylls.

Under senaste åren har användningen av 1177.se varit likvärdig över hela årscykeln. 1177 Vårdguidens webbplats har varit navet för patientinformation om covid-19 och under perioden januari-augusti 2020 har inloggningarna på 1177.se ökat med 23,7 procent. Arbete pågår fortlöpande med att styra invånare till att använda 1177 som "vägen in" för att komma i kontakt med Region Västerbotten. Nya tjänster från Inera lanseras kontinuerligt med fokus att väva ihop funktionalitet och användbarhet för att skapa bästa möjliga nytta för länets invånare. Utfallet för indikatorn "antal inloggningar per invånare 1177" per augusti 2020 uppgår till 4,95 och prognosen är att målnivån på 7,0 kommer att uppnås under året.

Intresset för olika distanslösningar inom vården har under året och perioden varit stort. Informationstillfällen och utbildningar inom vårdverksamheterna gällande möjlighet till digitala

¹⁶ Indikatorn är ny därav saknas ingångsvärde

¹⁷ Indikatorn är ny för 2020 och mätning gjordes ej under 2019

program inom stöd och behandling har efterfrågats och också kunnat genomföras. Med nya juridiska förutsättningar att nyttja användbara digitala program från andra regioner har förutsättningarna inom området ytterligare förstärkts och fler möjligheter kan erbjudas. Målnivå för indikatorn uppgår till 20 aktiva digitala program inom stöd och behandling. För perioden rapporteras ett utfall på 17. Prognosen är att den beslutade målnivå kommer uppnås vid årets slut.

Antal mottagningar med av- eller ombokningar via webbtidbok uppgår för perioden till 42, 19 införande pågår och 13 införanden är förberedda och ska påbörjas inom kort. Bedömningen är att den uppsatta målnivån om 54 kommer att kunna uppnås under året.

På grund av rådande pandemi har utvecklingen av digitala vårdmöten påskyndats. Omfattande arbete har gjorts för att tillgängliggöra aktuell plattform för prioriterade och beslutade verksamheter samt även stödja införandet för tillkommande verksamheter. Utfallet på indikatorn uppgår för perioden till 3 650 digitala vårdmöten och bedömningen är att målnivån på 6 500 kommer att uppnås vid årets slut. Positivt är också att medborgarna ger applikationen användarbetyget 4,9 av 5.

Genomförandegrad av programplan för FVIS rapporterar ett utfall på 75 procent för perioden. Prognosen för indikator är därmed att målnivån på 100 procent kommer att vara uppfyllt vid årets slut. Beslutet att minska optionsregionerna från nio till fem regioner har initialt bromsat in vår framdrift. Skapa effektiva strukturer, beslutsforum och kompetensförsörjning för programmet FVIS, regionalt och hos SUSSA, har tagit längre tid än planerat.

Den sammantaget goda prognosen för indikatorerna ger en tydlig bild av att målet vid årets slut kommer att vara uppfyllt.

Redovisning av indikatorer

Mål 10. Vi är ledande inom forskning, innovation och digitalisering					
Indikator	Ingångsvärde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Antal inloggningar per invånare 1177 och år	6,2	7,0	3,93	4,95	
Antal aktiva digitala program inom stöd och behandling	7	20	6	17	
Antal mottagningar med av- eller ombokningar via webbtidbok	36	Öka med 50 % (54st)	Värde saknas ¹⁸	42	
Antal digitala vårdmöten	n/a	6 500	430	3 650	
Genomförandegrad av programplan för FVIS	Värde ¹⁹ saknas	100 %	Värde ²⁰ saknas	75 %	

Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till

Samlad bedömning av måluppfyllelse

De angivna indikatorerna levererar ingen data per augusti 2020 därav saknas utfall. Regionstyrelsen bedriver inte någon verksamhet som kopplar mot nettoinflyttning och andel föräldrapenningdagar som tas ut av män därav är det inte möjligt att föra ett resonemang om en möjlig prognos.

¹⁸ Ingen mätning är gjord per augusti 2019

¹⁹ Inget ingångsvärde finns framtaget

²⁰ Ingen mätning är gjord per augusti 2019

Redovisning av indikatorer

Mål 11. Västerbotten är en attraktiv och jämställd region att leva och verka i samt flytta till

Indikator	Ingångs- värde	Målvärde 2020	Utfall 2019-08	Utfall 2020-08	Prognos
Nettoinflyttning	1 508 Kvinnor: 673 Män: 835	Öka med 10%	Värde saknas ²¹		Ingen prognos
Andel föräldrapenningdagar som tas ut av män	33,5%	Öka 1 procentenhet			Ingen prognos

²¹ Ingen mätning gör halvårsvis

4. Ekonomisk analys

Regionstyrelsens nettokostnader redovisar efter augusti månad en positiv budgetavvikelse på totalt 18,3 miljoner kronor och en minskad nettokostnadsutveckling på 9,5 procent. Den positiva budgetavvikelsen består främst av lägre kostnader än budgeterat vid område Service men även lägre kostnader än budgeterat för pensionskostnader, administrativ verksamhet och beställare primärvård och tandvård.

Skatter och statsbidrag har för perioden ett budgetöverskott på 122 miljoner kronor vilket innebär en ackumulerad negativ avvikelse mot budget på 140 miljoner kronor för verksamhetens resultat.

Analys av budgetavvikelse

Primärvård beställare

Primärvård beställare har en positiv budgetavvikelse på 5,4 miljoner kronor efter augusti månad. Beställarens kostnader för kapiterings- och besöksersättningar till primärvårdens hälsocentraler ligger 12 miljoner kronor bättre än budget. Det är främst utbetalningar av rörliga ersättningarna som har minskat. Kompensation för hyrläkare i södra Lappland uppgår till 13 miljoner kronor vilket är 3 miljoner kronor högre än föregående år.

Tandvård beställare

Beställare Tandvård har en positiv budgetavvikelse på 6,5 miljoner kronor efter augusti månad. Det beror främst på färre besök inom barn- och ungdomstandvård. Kostnaden för tandvårdsstödet har minskat med 7 miljoner kronor mot för samma period ifjol, vilket medför att beställaren ligger plus 3 miljoner kronor mot budget för dessa kostnader.

Digitalisering och medicinsk teknik

Verksamhetsområde Digitalisering och medicinsk teknik har efter augusti månad en negativ avvikelse mot budget med 8,1 miljoner kronor. Det beror bland annat på tidigare icke finansierade beslut, från 2016, av licenser för Office 365.

Område Digitalisering har perioden en ökad nettokostnadsutveckling på 18,2 procent. Det beror på den utökade digitaliseringsportföljen där bland annat FVIS ingår som en stor kostnadspost.

Service

Efter augusti månads redovisar område Service en positiv avvikelse mot budget på 17,2 miljoner kronor och en minskad nettokostnadsutveckling på 5,6 procent jämfört med samma period 2019. Detta är 4 miljoner kronor lägre kostnader än samma period 2018.

Den milda vintern tillsammans med låga elpriser och energieffektiviseringar gör att området fastighetsmedia (el, värme, vatten) visar ett positivt resultat mot budget med 6,1 miljoner kronor. Fastighetsunderhållet redovisar 3,9 miljoner kronor bättre än budget. Med anledning av Covid-19 pandemin har kostnaderna för sjukresor sjunkit markant. Utfallet för sjukresor tom augusti är 15 miljoner kronor lägre än budget.

Regionövergripande verksamhet

Inom regionövergripande verksamhet ingår centrala anslag som personalanslag, pensionskostnader, avskrivningar samt regionledning inklusive staber.

Administrativ verksamhet redovisar en positiv budgetavvikelse efter augusti månad på 8,0 miljoner kronor och en nettokostnadsutveckling på 22,9 procent. Nettokostnadsutvecklingen påverkas av att externa projekt redovisat utfall vilket inte gjordes under 2019.

Regionförvaltningens gemensamma kostnader redovisar ett underskott mot budget på 10,7 miljoner kronor och en minskad nettokostnadsutveckling på 10,7 procent. Avvikelsen består i huvudsak av förluster kundfordringar.

Budgetavvikelse och nettokostnadsutveckling						
	Utfall 2020-08 mkr	Utfall 2019-08 mkr	Nettokostnads- utveckling %	Budgetavvikelse		Årsbudget 2020 mkr
				mkr	%	
Primärvård beställare	-871	-842	3,4%	5,4	0,9%	-1 357
Tandvård beställare	-107	-110	-2,6%	6,5	0,6%	-171
Digitalisering o medteknik	-251	-212	18,2%	-8,1	5,7%	-394
Service	-277	-293	-5,6%	17,2	3,3%	-450
Administrativ verksamhet	-110	-90	22,9%	8,0	6,8%	-186
Regionförvaltning gem	-300	-569	-47,3%	-10,7	3,7%	-520
Summa	-1 916	-2 116	-9,5%	18,3	0,9%	-3 078

Nedan redovisas budgetavvikelsen och kostnadsutvecklingen fördelat på olika fokusområden. Här framgår att av den positiva budgetavvikelsen på 18,3 miljoner kronor främst påverkats av minskade kostnader för köp av verksamhet och tjänster kopplat till primärvård- och tandvårdbeställare. Men också av lägre fastighetskostnader än budgeterat.

Resultat Region Västerbotten	2020-08					
	Budgetavv	Ack utfall 2020	Kostnads- utv %	Ack Budget- avv.	Ack Budget- avv. %	Årsbudget 2020
<i>Belopp i miljoner kronor</i>						
Vårdintäkter	-1	11	-39,6	-2	17,3	20
Övriga intäkter	-1	612	50,9	4	-0,7	871
Personalkostnader	-12	-660	-10,0	-16	-2,5	-997
varav Pensionskostnader	-11	-264	-25,8	-0	-0,2	-399
Övriga personalkostnader	1	-12	-34,5	5	29,8	-25
Läkemedelskostnader	0	-6	28,1	1	16,9	-12
Medicinskt mtr o prod kostnader	-1	-31	9,5	3	9,2	-51
Köp av verksamhet o tjänster	4	-994	0,8	21	2,1	-1 545
Utomlänsvård		-0	-71,7	-0		0
Fastighetskostnader	3	-200	-7,1	12	5,5	-319
IT/MT kostnader	1	-187	21,3	-7	-3,8	-278
Övrigt	-8	-181	12,6	-3	-1,9	-325
Avskrivningskostnader	-2	-268	11,7	1	0,3	-417
Verksamhetens nettokostnader	-17	-1 916	-9,5	18	0,9	-3 078

Vidtagna åtgärder för att klara verksamhet inom budget

Regionstyrelsens verksamheter har inför 2020 identifierat åtgärder på 11,5 miljoner kronor för att gå mot en budget i balans. Åtgärderna för året innefattar energieffektivisering i fastigheter, minska kostnader för sjukresor, minska köp av fastighetsunderhåll, minska centrala anslag och effektivisering inom administrativa staber. Efter augusti månad bedöms uppnådd effekt uppgå till 32,6 miljoner kronor vilket är 25 miljoner kronor mer än plan.

Omställningsplanen för området Digitalisering och medicinsk teknik visar på en effekthemtagning under andra halvåret. Utmaningen med omställningsplanen har varit den korta tiden för beredning av initiativen samt i vissa fall svårighet att värdera kostnader och nyttor på initiativ.

Område Service redovisar efter augusti månad en effekt av aktiviteter i omställningsplanen som uppgår till 19,2 miljoner kronor vilket är 16 miljoner kronor högre än plan. Störst effekt återfinns inom sjukresekostnader vilket till viss del beror på minskat resande kopplat till pandemin och där effekt sannolikt avtar vid en normalisering av sjukresandet. Andra poster som bidragit till den positiva avvikelsen är fastighetsunderhåll och kostnadsreducerande aktiviteter inom inköp.

Enhet	Åtgärd/Aktivitet	Helår	Ack april			Ack augusti		
		Total Plan 2020 mkr	Summa effekt mkr	Summa plan mkr	Summa effekt %	Summa effekt mkr	Summa plan mkr	Summa effekt %
Service i	Energieffektivisering i fastigheter	2,0	0,6	0,7		1,3	1,3	
	Minska köpta fastighetsunderhållstjänster	1,0	1,0	0,3		2,9	0,7	
	Minska kostnader sjukresor	2,0	2,7	0,7		15,0	1,3	
Adm	Effektivering 1,5% inom staber	1,5	1,5	0,5		6,4	1,0	
	Minska central anslag	5,0	2,7	1,7		7,0	3,3	
Summa Regionförvaltningen		11,5	8,5	3,8	222%	32,6	7,7	425%

Framtidsbedömning

Årsprognos för regionstyrelsens verksamheter efter augusti månad är ett överskott mot budget på 17 miljoner kronor. Prognosen utgörs av att resultatet för vissa verksamheter bedöms nå ett överskott för året; beställare av tandvård (10 mnkr) och primärvård (5 mnkr), service (8 mnkr), administration (5 mnkr). Medan det för andra bedöms ett underskott; digitalisering (-5 mnkr) och regionövergripande verksamhet där pensionskostnader och avskrivningar ingår (-6 mnkr).

Region Västerbotten har omfattande ekonomiska underskott. I bokslutet för 2019 uppgick den negativa budgetavvikelsen för regionens verksamheter totalt till 483 miljoner kronor. Årsprognosen för regionen är efter augusti månad ett budgetunderskott på 420 miljoner kronor. I den prognosen ingår kostnader för pandemin.

Coronavirusets utbrott har påverkat all verksamhet inom regionen. Insatserna kring covid-19 har inneburit anpassning och utveckling av arbetssätt, kanaler och kommunikation. Nya arbetsformer har växt fram och digitala lösningar har utvecklats. Erfarenheterna kan bidra till förändrade och utvecklade arbetssätt även när verksamheten går tillbaka till det normala.

Som kompensation för merkostnader har staten beslutat om ökade statsbidrag till regionerna. En första ansökan har gjorts i augusti som uppgår till 141 miljoner kronor för regionen totalt. I ansökan ingår Regionstyrelsens verksamheters merkostnader med 25 miljoner kronor. Om bidraget beviljas förbättras regionstyrelsens prognos med motsvarande belopp. Statsbidraget innefattar ej förlorade verksamhetsintäkter.

Osäkerheten i prognosen är stor. Arbetet med genomförande av omställningsplaner har försvårats betydligt med anledning av pandemins utbrott. Regionen har tvingats ställa om för att förbereda sig för ett stort inflöde av sjuka patienter och därigenom hanterat personal-, materialförsörjnings- och lokalfrågor samt andra frågor i ett akut skede vilket inneburit ökade kostnader. Effekterna av pandemin har också kraftigt påverkat intäkterna.

5. Bilagor

Bilaga 1 budgetbilaga

Regionstyrelsen		mkr
Primärvård beställning		
- kompensation sjuklönekostnader		3,92
- fördelning provtagning Corona		9,45
- fördelning statsbidrag psykisk-, kvinnors hälsa & BHV		12,00
- fördelning statsbidrag vårdmoms privata HC		5,53
- teknisk justering bla index o soc avgifter		-0,09
Tandvård beställning		
- kompensation sjuklönekostnader		2,05
Digitalisering		
- kompensation sjuklönekostnader		0,31
- fördelning FVIS		-0,31
- teknisk justering bla index o soc avgifter		0,81
Service		
- mobilitetssamordnare		0,50
- läkarsekreterare centralkassan		0,16
- kompensation sjuklönekostnader		1,92
- fördelning materialförvaltning Covid		1,00
- teknisk justering bla index o soc avgifter		0,70
Övrig verksamhet inom Regionstyrelsen		
- fördelning statsbidrag sjukskrivningsprocessen		-8,64
- koordinatörer samisk hälsa till Glesbygdsmedicin		-0,63
- mobilitetssamordnare		-0,50
- beredskapsplanerare Akuten		-0,28
- kompensation sjuklönekostnader		-33,96
- fördelning FVIS		0,31
- fördelning statsbidrag psykisk-, kvinnors hälsa & BHV		-12,00
- fördelning statsbidrag vårdmoms privata HC		-5,53
- fördelning statsbidrag psykisk ohälsa		-0,84
- fördelning statsbidrag kömiljarden		-54,50
- fördelning ökat statsbidrag, till psykiatri & köer		-7,65
- fördelning materialförvaltning Corona		-1,00
- fördelning provtagning Corona		-55,92
- teknisk justering bla index o soc avgifter		-5,04
Summa Regionstyrelsen		-148,22

Bilaga 2 uppföljning hälsovalet delår 2 2020

Uppföljningen av uppdraget för Hälsöval Västerbotten följer den uppföljningsplan som regionstyrelsen fastställde inför 2020. Det samlade resultatet som redovisas i delårsrapport 2, omfattar både hälsocentralerna i egen regi och de privata utförarna av Hälsöval Västerbotten. Syftet med uppföljningen är att säkerställa att målen för god vård uppfylls och att kraven i uppdraget tillgodoses på ett likvärdigt sätt.

Coronaviruset påverkar fortsatt alla och verksamheten har anpassats för att ta hand om de patienter som söker vård både på grund av viruset och av andra skäl. På hälsocentralerna är antal besök till läkare och övrig sjukvårdande behandling lägre än 2019, vilket även visades i delårsrapport 1. Under perioden mars till augusti 2020 är besöken fortsatt lägre än under motsvarande period 2019. Sammantaget är antal besök till läkare och övrig sjukvårdande behandling vid hälsocentralerna i länet under perioden över 100 000 färre. Bedömningen är liknande som för delårsrapport 1, att patienterna sannolikt undviker att besöka hälsocentralerna under pandemin.

Under april och maj ökade telefontillgängligheten markant som en följd av omprioriteringar på hälsocentralerna och låg på över 90 procent. Telefontillgängligheten har minskat under juni, juli och augusti, vilket följer samma mönster som tidigare år under sommarmånaderna. I rapporten redovisas även antal ärenden till 1177 vårdguidens e-tjänster för att få en bredare bild av tillgängligheten till hälsocentralerna.

Delar ur årsrapporten 2019 för Mödra- och barnhälsovård i Västerbottens län redovisas i delårsrapporten för hälsovalet. Gynekologisk cellprovskontroll, hembesök, föräldrastöd i grupp och hälsoenkät till 3-åringar är indikatorer som följs upp. När det gäller andel hembesök är det fortsatt stora skillnader i länet. Vissa BVC erbjuder hembesök endast i låg omfattning. Barnhälsovården är därmed inte fullt ut jämlik i länet. Under hösten kommer därför en fördjupad uppföljning i dialogbaserad form genomföras för ett antal BVC i länet som har sämre följsamhet till de nationella barnhälsovårdsprogrammen.

För att följa upp första linjens vård vid psykisk ohälsa och samarbetet mellan specialistpsykiatrien följs avvikelser mellan primärvård, BUP och vuxenpsykiatrien upp för andra gången i delårsrapporten.

För vissa indikatorer redovisas resultaten uppdelade i Umeå, Skellefteå, Södra Lappland och privata hälsocentraler. Uppdelningen är gjord utifrån närsjukvårdsområdena i Region Västerbotten. I Umeå ingår hälsocentralerna i Umeåregionen inklusive kranskommuner, i Skellefteå ingår hälsocentralerna i Skellefteå och Norsjö, i Södra Lappland ingår hälsocentralerna i kommunerna i Södra Lappland och i privata hälsocentraler ingår de fem privata hälsocentralerna.

MÅL: Bättre och jämlik hälsa

Delmål	Mått/indikator	Ingångsvärde	Målvärde 2020	Måltuppfyllelse	Resultat och analys
Folkhälsan ska förbättras i Västerbotten	Andel tagna cellprover av antal kallade till gynekologisk cellprovskontroll	80 %	>85 %	80 % (2019)	Kvinnor som regelbundet deltar i screeningprogrammet för gynekologisk cellprovtagning sänker risken för att drabbas av livmoderhalscancer med cirka 90 procent. I Västerbotten är andel tagna cellprover av andel kallade kvinnor oförändrat 2019 jämfört med 2018 (80 %). I länet skiljer sig resultaten något, med 79 % i Umeå, 81 % i Skellefteå och 81 % i Södra Lappland 83 % i Skellefteå (andel tagna av andel kallade). Resultaten för indikatorn "Andel kvinnor som har tagit ett gynekologiskt cellprov inom ett screeningintervall (täckningsgrad)", med målvärdet 85 %, hämtas från Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention. För att uppnå full täckningsgrad av livmoderhalscreening (alla kvinnor deltar) måste alla kvinnor i screeningåldrar (23–70 år) kallas. Täckningsgraden 2019 var 78,5 %, vilket är en ökning från föregående år (74,6 %) pga. höjning av övre åldersgränsen från 64 till 68 år. Täckningsgraden hos kvinnorna i länet är som högst i åldrarna 23 - 30 år (98,8–100 %) och lägst i åldersgruppen 61–70 år (53,1 %). Arbete pågår med att införa det nationella vårdprogrammet för livmoderhalscreening, vilket kommer att leda till ökat deltagande, framför allt bland de äldre kvinnorna, och därmed stärka skyddet mot livmoderhalscancer ytterligare. Enstaka hälsocentraler gjorde kort paus av cellprovskontroller i våras på grund av sjuk personal, övriga hälsocentraler kallade som vanligt våren 2020. Västerbotten har inte någon stor skuld vad gäller kallelser (ett par hundra uppskattningsvis) och de borde kunna kallas under hösten. Under våren avbokade fler än vanligt eller uteblev från GCK. Detta leder troligtvis till försämrad täckningsgrad.

						Målet för täckningsgrad är 85% för kvinnor 23-70 år vilket Regionen inte kommer att nå under 2020, inte bara på grund av Covid utan också på grund av att Västerbotten ännu inte har höjt övre åldersgränsen till 70 år (alla ska erbjudas ett sista prov efter 63 år upp till och med 70 år), Västerbotten kallar till 68-årsdagen ännu så länge.
Eliminera riskfaktorer hos nyfödda och barn	Andel nyblivna föräldrar som erbjudits föräldrastöd i grupp	2018: 63 %	>70 %	58 % (barn födda 2018)		Region Västerbotten har som mål att 90 % av alla förstagångsföräldrar ska erhålla hembesök senast 10 dagar efter hemkomsten från BB eller neonatalavdelning, och 2019 fick 76% av alla nyblivna föräldrar med nyfödda barn hembesök. Från rapportering går det inte att urskilja om man är förstagångsförälder eller inte, detta relaterat till funktioner i journalsystemet.
	Andel föräldrar som får hembesök av BVC inom 10 dagar av andel födda	2018: 74 %	≥ 90 %	76 % (2019)		Skilnaderna i länet är stora, vissa BVC erbjuder hembesök till så gott som alla både nyfödda och vid 8 månader, medan vissa enheter inte alls erbjuder hembesök eller erbjuder det i låg omfattning. Barnhälsovården är därmed inte fullt ut jämlig i länet. Under hösten kommer därför en fördjupad uppföljning i dialogbaserad form genomföras för ett antal BVC i länet som har sämre följsamhet till de nationella barnhälsovårdsprogrammen.
						Barnvårdscentraler som uppnår målet prioriterar arbetsuppgiften och arbetar med schemaändringar för att nå målet. Hinder för att genomföra hembesök är långa avstånd till familjer som bor långt från den hälsocentral de valt att lista sig på. Flera har en sämre andel hembesök under semesterperioderna på grund av sommarbemanning. Brist på BVC-sköterskor påverkar också resultaten.
						Barnvårdscentralens uppdrag är att erbjuda alla nyblivna föräldrar att delta i föräldrastöd i grupp under barnets första levnadsår. Av alla nyblivna föräldrar har 58 % erbjudits delta i föräldragrupp. Här finns stora skillnader bland länets barnvårdscentraler, alltifrån att inte erbjuda föräldrastöd i grupp alls till att alla nyblivna föräldrar deltar vid minst tre tillfällen.
						Det varierar i länsdelarna, i Skellefteå/Norsjö-området är det 49 % som erbjuds föräldrastöd i grupp, i Umeå 60 % och i Södra Lappland 58 %. Vissa barnvårdscentraler uppnår målet till 100 %, medan andra har svårare att uppnå målet t.ex. till följd av lokalbrist och för få födda barn för att kunna

					erbjuda gruppverksamhet. Under våren 2020 har gruppverksamheten pausats på grund av Covid 19, men planeras att återupptas på de flesta barnvårdscentraler under hösten.
Andel barn som deltar i hälsoenkät (ASQ-se) av antal 3-åringar	2018: 76%	≥ 90 %	77 % (2019)		ASQ:SE är den enkät som alla föräldrar erbjuds fylla i inför barnets 3-årsbesök. Frågorna rör barnets hälsa och utveckling samt barnets och familjens levnadsförhållanden. Enkäten är på svenska vilket medför att 4% inte kan erbjudas att besvara den då den inte alltid finns tillgänglig på förälderns hemspråk. Av 3173 3-åringar har 81 % av föräldrarna erbjudits fylla i enkäten och av dem har 95 % besvarat enkäten, dvs 77 % av totalantalet 3-åringar i länet. Efter genomgången ASQ-SE-enkät har barn med höga poäng (över 59p) remitterats till BHV-psykolog för bedömning liksom för de barn där föräldrarna är oroliga. Höga poäng kan indikera bristande socioemotionell hälsa och där tidiga insatser kan förebygga senare psykisk ohälsa.

MÅL: God och jämlik vård

Delmål	Mått/Indikator	Ingångsvärde	Målvärde 2020	Målluppfyllelse	Resultat och analys
Kontinuitet vid läkarbesök	Andel listade patienter med ≥ 3 planerade läkarbesök som träffat samma läkare vid > 50 % av besöken.	2019: 75 %	≥ 75 %	74 %	Kontinuiteten för flerbesökare som får träffa samma läkare ligger på en fortsatt bra nivå. Målvärdet på 75 % uppnås inte fullt ut, men ligger nära på 74 %. Resultaten är bättre än per augusti 2019, då 69 % av flerbesökarna fick träffa samma läkare. Läkarkontinuiteten är relativt stabil sedan oktober 2019, mellan 73 – 75 %. De fem privata hälsocentralerna har bäst läkarkontinuitet medan det är svårare att hålla en hög läkarkontinuitet i Södra Lappland och även i Skellefteå. Umeå 76 % Skellefteå 67% Södra Lappland 69% Privata hälsocentraler 86% Det största hindret för att uppnå en hög läkarkontinuitet är vakanta läkartjänster och hyrläkare. Några hälsocentraler har många AT- och ST-läkare vilket kan försvåra kontinuiteten.

Delmål	Mått/Indikator	Ingångsvärde	Målvärde 2020	Måltuppfyllelse	Resultat och analys
Vården är tillgänglig	Andel återkopplade kontakter samma dag (rådgivning eller tidsbokning) av antal inkommande samtal/kontakter	2019: 84 %	>95%	83%	Andel patienter som får återkoppling samma dag när de ringer in till hälsocentralen är 83 procent perioden januari - augusti 2020. Under april och maj ökade telefontillgängligheten markant som en följd av omprioriteringar på hälsocentralerna med anledning av Covid-19 och låg på över 90 procent. Därefter har telefontillgängligheten minskat under juni, juli och augusti, vilket följer samma mönster som tidigare år under sommarmånaderna. I augusti 2020 ligger telefontillgängligheten på 81 %. Vissa hälsocentraler har problem med sjuksköterskebemannning vilket påverkar resultatet, liksom oplanerad frånvaro som sjukdom och vård av barn. Coronapandemin har påverkat telefontillgänglighet då annan verksamhet, t.ex. mobila team har behövt prioriterats.
	Tillgänglighet 1177 vårdguiden Antal inkomna ärenden, avslutade ärenden och ärendetyper	Ny indikator, ingångsvärde saknas	Målvärde saknas	Saknas, ny indikator	Antal ärenden till 1177 Vårdguidens e-tjänster fortsätter att öka. Fler kvinnor än män använder 1177 Vårdguidens e-tjänster. Skillnaden i användandet är relativt stor mellan könen. Den vanligaste åldersgruppen som skickar in ärenden via 1177 Vårdguidens e-tjänster till primärvården är 50-59-åringar. 1177 Vårdguidens e-tjänster används främst för att förnya recept. Andra vanliga ärendetyper är att beställa tider, bli kontaktad av hälsocentralen, av- och omboka tider och rådgivning. Under januari - augusti 2020 har drygt 135 000 ärenden kommit in till hälsocentralerna via 1177 vårdguidens e-tjänster och omkring 132 000 ärenden har avslutats. Motsvarande period 2019 kom ca 126 000 ärenden in till primärvården. Antal inkomna ärenden var störst i mars och lägst i juli under perioden januari-augusti 2020.

Delmål	Mått/Indikator	Ingångsvärde	Målvärde 2020	Måloppfyllelse	Resultat och analys
Vården är tillgänglig	Andel nybesök med medicinsk bedömning inom tre dagar av antal nybesök	Saknas	>94 %	78 % (juli månad)	Av den statistik som redovisas till Sveriges kommuner och regioner, SKR, framgår att 78 procent av patienterna (nybesök) får en medicinsk bedömning inom tre dagar. Arbetet med att få till en korrekt väntetidsregistrering pågår. Siffrorna som redovisas är därför osäkra, men registreringen har förbättrats under året. Vissa hälsocentraler kommer att arbeta med rutiner för bokningar och flöden till olika yrkeskategorier för att förbättra tillgängligheten. Underbemanning försvårar tillgänglighet för flera hälsocentraler. Vissa hälsocentraler uppnår höga resultat för tillgänglighet genom fokus på medicinsk prioritering. En problematik är att ökad tillgänglighet kan försvåra möjlighet till att uppnå hög läkarkontinuitet.
Första linjens vård vid psykisk ohälsa tillgodoses	Uppföljning av antal avvikelser samt typ av avvikelser från primärvården som rör vårdkedjan gentemot BUP respektive vuxenpsykiatri.	Avvikelse som rör primärvården där BUP och vuxenpsykiatri är inblandade följs upp för att följa samarbetet mellan specialisterpsykiatri och första linjens vård. Under perioden januari - april 2020 har primärvården skrivit 17 avvikelser BUP är inblandade och 23 där vuxenpsykiatri är inblandade. Antal avvikelser som skrivs både från BUP och från primärvården har gått ner 2019 och 2020 jämfört med 2017 och 2018. Under 2018 hade BUP och primärvården en särskild rutin där många avvikelser skrevs som ett led i att lyfta problem i samarbete och rutiner. Att antal avvikelser nu minskat är positivt.	Avvikelse som rör primärvården där BUP och vuxenpsykiatri är inblandade följs upp för att följa samarbetet mellan specialisterpsykiatri och första linjens vård. Under perioden januari - april 2020 har primärvården skrivit 17 avvikelser BUP är inblandade och 23 där vuxenpsykiatri är inblandade. Antal avvikelser som skrivs både från BUP och från primärvården har gått ner 2019 och 2020 jämfört med 2017 och 2018. Under 2018 hade BUP och primärvården en särskild rutin där många avvikelser skrevs som ett led i att lyfta problem i samarbete och rutiner. Att antal avvikelser nu minskat är positivt.	Avvikelse som rör primärvården där BUP och vuxenpsykiatri är inblandade följs upp för att följa samarbetet mellan specialisterpsykiatri och första linjens vård. Under perioden januari - april 2020 har primärvården skrivit 17 avvikelser BUP är inblandade och 23 där vuxenpsykiatri är inblandade. Antal avvikelser som skrivs både från BUP och från primärvården har gått ner 2019 och 2020 jämfört med 2017 och 2018. Under 2018 hade BUP och primärvården en särskild rutin där många avvikelser skrevs som ett led i att lyfta problem i samarbete och rutiner. Att antal avvikelser nu minskat är positivt.	Avvikelse som rör primärvården där BUP och vuxenpsykiatri är inblandade följs upp för att följa samarbetet mellan specialisterpsykiatri och första linjens vård. Under perioden januari - april 2020 har primärvården skrivit 17 avvikelser BUP är inblandade och 23 där vuxenpsykiatri är inblandade. Antal avvikelser som skrivs både från BUP och från primärvården har gått ner 2019 och 2020 jämfört med 2017 och 2018. Under 2018 hade BUP och primärvården en särskild rutin där många avvikelser skrevs som ett led i att lyfta problem i samarbete och rutiner. Att antal avvikelser nu minskat är positivt.

Bilaga 3. Regionstyrelsens plan för intern kontroll. Uppföljning per augusti.

Bakgrund

Regionstyrelsen har ansvaret för att säkerställa en god intern kontroll inom sitt ansvarsområde. Ansvaret innebär bland annat att fastställa en plan för intern kontroll för nämndens verksamhet samt styra och löpande följa upp det interna kontrollsystemet.

Styrelsen ska löpande, eller minst en gång per år i samband med årsrapporten, följa upp kontrollaktiviteter i enlighet med den interna kontrollplanen. Av redovisningen ska framgå:

- När och hur kontrollaktiviteterna har genomförts
- Resultat av kontrollaktiviteterna
- Åtgärder som eventuellt har och ska vidtas med anledning av resultatet.

I de fall brott förekommit eller allvarigare brister i den interna kontrollen bedöms föreligga ska detta omedelbart rapporteras till nämnden.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutar varje år om en plan för intern kontroll för sin verksamhet. Sex kontroller hade planerat uppföljning vid delårsrapporten per augusti och resterande kontroller har planerat uppföljning vid årsrapporten. Uppföljning av bristande förankring av juridiska och säkerhetsrelaterade aspekter har inte genomförts på grund av belastning relaterat till covid-19.

Brister har påträffats avseende att åtgärder följs upp vid resultatdialoger. Basenheterna inom verksamhetsområdet Digitalisering och medicinsk teknik klarar inte sin budget eller att införliva de åtgärder som är planlagda efter åtta månader. Åtgärder har vidtagits genom fortsatta dialoger med chefer.

Uppföljning av regionens miljöpolicy visade relativt god kännedomen inom områdena kemikalie- och avfallshantering. Kompletterande kontroll kommer ske genom intern revision av vissa avdelningar.

Kontroll att fördelning av arbetsmiljöuppgifter sker enligt rutin visade på betydande brister avseende avsaknad av skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter och arbetsmiljöutbildning. Styrelsen föreslås fatta beslut om åtgärder för att förbättra följsamhet till rutinen.

Kontroll att tjänsteskrivelse används vid beredande av ärenden inför styrelsebeslut visade att några ärenden saknade tjänsteskrivelser men bedömning är att det inte handlar om allvarliga brister.

De flesta bolagen har lämnat in sina årsrapporter i tid enligt instruktion från regionen. Bedömningen att risk för otillräcklig ägarstyrning av bolagen är fortsatt aktuell men kontrollaktiviteten kan behöva revideras.

Risk	R1. Risk att verksamheten inte klarar sina ekonomiska ramar				
	Område	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Tidpunkt för uppföljning
	Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet	4	4	16	Delårsrapport per augusti
Kontrollaktivitet	Kontroll att åtgärder följs upp vid resultatdialoger per juli och att enheter med underskott kompletterar sin åtgärdsplan				
Metod	Fullständig kontroll. Genomförs i augusti.				
Ansvariga	Kontrollutförare		Riskägare		
	Carina Nylander (Budgetchef)		Regiondirektör		
Genomförd kontroll <i>Hur har kontrollen genomförts? Beskriv metoden?</i>		Genom uppföljning av ekonomiskt resultat för verksamhet och basenheter har budgetavvikelse identifierats. Kontrollen har även innefattat avläsning av de i budgeten för 2020 inarbetade åtgärdsplanerna. Regiondirektören har löpande resultatdialoger med sina direktörer enligt fastställd plan.			
Redovisning av resultat <i>Redogör för de resultat som framkommit vid kontrollen – beskriv kortfattat.</i> • Vilka eventuella brister har påträffats? • Vilka eventuella risker ser rapportören med det granskade förslaget? • Ser rapportören något behov av åtgärder?		Brister som påträffats vid genomförd uppföljning är att basenheterna inom verksamhetsområdet Digitalisering och medicinsk teknik inte klarar sin budget eller att införliva de åtgärder som är planlagda efter åtta månader. Översyn av befintliga åtgärdsplaner och kompletteringar med ytterligare åtgärder är nödvändiga för att sträva efter att få en ekonomi i balans. Det bedöms inte sannolikt att verksamheten kommer att klara sina ekonomiska förutsättningar under 2020.			
Bedömning/analys <i>Vad visar uppföljningen?</i> <i>Om brister har påträffats</i> • Hur allvarliga bedöms bristerna vara? • Vilka konsekvenser medför kontrollen för risken • Bedöms risken vara högre/lägre efter genomförd kontroll?		Risken bedöms kvarstå som tidigare, efter genomförd kontroll.			
Förslag på åtgärd • Har åtgärder redan vidtagits som resultat av genomförd kontroll? • Föreslås ytterligare åtgärder? • Behöver risken fortsatt följas?		Åtgärder för att komma tillrätta med det ekonomiska underskottet har vidtagits genom fortsatt dialog med chefer. Tillkommande åtgärder på kort och lång sikt behöver dock konkretiseras så att det blir möjliga att följa upp i större utsträckning än tidigare. I regiondirektörens handlingsplan för omställning av verksamhet till en hållbar ekonomi beskrivs åtgärder och uppföljning för 2020–2022. Risken behöver fortsatt följas.			

Risk	R4. Risk för att politiska beslut inte verkställs och efterlevs				
	Område	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Tidpunkt för uppföljning
	Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet	4	4	16	Delårsrapport per augusti
Kontrollaktivitet	Kontroll av kännedom och efterlevnad av regionens miljöpolicy				
Metod	Enkät till regionens verksamheter				
Ansvariga	Kontrollutförare		Riskägare		
	Karin Modig (Miljösamordnare)		Regiondirektör		
Genomförd kontroll		Miljörapporteringsenkät skickas årligen ut till avdelningar inom regionen. Enkäten syftar till att få en bild av hur kännedomen om regionens interna miljöarbete ser ut på avdelningsnivå samt hur avdelningarna uppfyller Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll.			
Hur har kontrollen genomförts? Beskriv metoden?					
Redovisning av resultat		127 svar har erhållits. Flest svar har inkommit från sjukvårds- och tandvårdsverksamheter. Brister finns till exempel i form av tillbud/störningar med koppling till Miljö och/eller kemisk arbetsmiljö, samt att stor andel av avdelningarna har inte riskbedömt sin användning av kemikalier ännu. Utifrån Enkätsvaren kan ge en bild kring kännedomen, men det är svårt att analysera om beslut och rutiner efterlevs med detta kontrollverktyg. Internrevisioner vore bättre för att analysera hur verksamheterna arbetar.			
Redogör för de resultat som framkommit vid kontrollen – beskriv kortfattat.		Av de 127 svar som har erhållits är kännedomen relativt god inom områdena kemikalie- och avfallshantering. Resultatet ger Miljöavdelningen en bild av verksamheternas kännedom inom dessa områden. Dock har motsvarande enkät skickats ut under ca 10 års tid och risk finns att det är samma verksamheter som väljer att svara på enkäten vilket inte ger en korrekt bild över hur kännedomen kring miljöfrågorna verkligen ser ut i verksamheten. Risken bedöms vara likvärdig efter genomförd kontroll.			
- Vilka eventuella brister har påträffats? - Vilka eventuella risker ser rapportören med det granskade förordandet? - Ser rapportören något behov av åtgärder?					
Bedömning/analys		Miljöavdelningen ska under hösten genomföra intern revision på någon/några avdelningar.			
Vad visar uppföljningen?					
Om brister har påträffats					
- Hur allvarliga bedöms bristerna vara? - Vilka konsekvenser medför kontrollen för risken - Bedöms risken vara högre/lägre efter genomförd kontroll?					
Förslag på åtgärd					
- Har åtgärder redan vidtagits som resultat av genomförd kontroll? - Föreslås ytterligare åtgärder? - Behöver risken fortsatt följas?					

Risk	R8. Risk för att arbetsmiljön försämrans				
	Område	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Tidpunkt för uppföljning
	Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet	3	3	9	Delårsrapport per augusti
Kontrollaktivitet	Kontroll att fördelning av arbetsmiljöuppgifter sker enligt rutin				
Metod	Stickprov genom granskning av åtta verksamheter				
Ansvariga	Kontrollutförare			Riskägare	
	Jens Wahlström (Enhetschef arbetsmiljö)			Regiondirektör	
Genomförd kontroll <i>Hur har kontrollen genomförts? Beskriv metoden?</i>		Enkät till 8 chefer med frågor om hur de säkerställt att den underställda chef som de fördelar arbetsmiljöuppgifter till har <i>befogenheter, resurser och kunskap</i> för att kunna utföra uppgifterna. Kontroll av personakter avseende undertecknat dokument om fördelning av arbetsmiljöuppgifter och därefter, om dokument saknas, uppföljande mejl med frågor om skriftlig fördelning. Kontroll av genomförd webbaserad utbildning i arbetsmiljö - obligatorisk enligt riktlinje om fördelning av arbetsmiljöuppgifter			
Redovisning av resultat <i>Redogör för de resultat som framkommit vid kontrollen – beskriv kortfattat.</i> • Vilka eventuella brister har påträffats? • Vilka eventuella risker ser rapportören med det granskade förfarandet? • Ser rapportören något behov av åtgärder?		Delegering saknas helt. Minst 3 chefer saknar skriftlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter. Obligatorisk arbetsmiljöutbildning saknas eller förefaller saknas i 5 av 12 kontrollerade fall. Resultatet medför risk för osäkerhet och otydlighet samt felaktig hantering av arbetsmiljöfrågor. Arbetsmiljöarbetet blir eftersatt i budgetarbetet och problem hanteras inte.			
Bedömning/analys <i>Vad visar uppföljningen? Om brister har påträffats</i> • Hur allvarliga bedöms bristerna vara? • Vilka konsekvenser medför kontrollen för risken • Bedöms risken vara högre/lägre efter genomförd kontroll?		Bedömningen är att det finns allvarliga brister och att åtgärd krävs. Kontrollen belyser brister och för de verksamheter som omfattas kan det vara en signal om att prioritera frågorna. Riskens kvarstår dock och bedöms vara oförändrad			
Förslag på åtgärd • Har åtgärder redan vidtagits som resultat av genomförd kontroll? • Föreslås ytterligare åtgärder? • Behöver risken fortsatt följas?		För att åtgärda brister behövs tydligare struktur för att säkerställa och kontrollera att fördelning sker enligt riktlinje. Politisk ledning ansvarar ytterst för detta. Förtydliga att utbildningen i arbetsmiljö är obligatorisk för samtliga chefer till vilka arbetsmiljöuppgifter fördelats. Viktigt att de som har det övergripande ansvaret följer upp att riktlinjen efterföljs. Förslag till åtgärd att både ansvariga (folkvalda politiker) och högsta tjänstepersonsledning genomgår den grundläggande arbetsmiljöutbildning som finns. Viktigt att risken fortsätter att följas. Eventuellt kan andra kontrollinsatser komplettera.			

Risk	R11. Risk för att beslut tas på bristande underlag				
	Område	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Tidpunkt för uppföljning
	Tillförlitlig rapportering och information om verksamheten	3	3	9	Delårsrapport per augusti
Kontrollaktivitet	Kontroll att tjänsteskrivelse används vid beredande av ärenden inför styrelsebeslut				
Metod	Stickprov av 20 styrelsebeslut fattade december 2019-maj 2020. Genomförs i augusti.				
Ansvariga	Kontrollutförare		Riskägare		
	Sofia E Gustafsson (Styrelsesekreterare)		Regiondirektör		
Genomförd kontroll <i>Hur har kontrollen genomförts? Beskriv metoden?</i>		Var tredje paragraf har valts ut, i det fall paragrafen inte har varit mätbar (ex ej beslutsärende) har istället var femte paragraf valts ut.			
Redovisning av resultat <i>Redogör för de resultat som framkommit vid kontrollen – beskriv kortfattat.</i> - Vilka eventuella brister har påträffats? - Vilka eventuella risker ser rapportören med det granskade förslaget? - Ser rapportören något behov av åtgärder?		Vid kontrollen identifierades fyra ärenden som saknade tjänsteskrivelse. Resultatet visar att kansliet behöver fortsätta uppmana sakkunniga att använda tjänsteskrivelsen.			
Bedömning/analys <i>Vad visar uppföljningen?</i> <i>Om brister har påträffats</i> - Hur allvarliga bedöms bristerna vara? - Vilka konsekvenser medför kontrollen för risken - Bedöms risken vara högre/lägre efter genomförd kontroll?		Av de undersökta besluten är inget ärende av den karaktären att tjänsteperson behövt belysa ekonomiska eller personella aspekter för att regionstyrelsen ska kunna fatta ett välgrundat beslut. Ärendena har varit remissvar, månatlig ekonomisk rapportering och revisionsyttranden, dessa ärenden handlar om att godkänna ett svar från förvaltning samt lägga en rapport till handlingarna. Målet är dock att alla ärenden ska innehålla tjänsteskrivelse för att göra ärendet transparent och säkerställa att viktiga aspekter belyses inför politiskt beslut. I dessa fall kan vi dock inte se att bristerna kan anses vara allvarliga.			
Förslag på åtgärd - Har åtgärder redan vidtagits som resultat av genomförd kontroll? - Föreslås ytterligare åtgärder? - Behöver risken fortsatt följas?		Kanslienheten arbetar kontinuerligt med att utveckla ärendeberedningen och de interna rutinerna och då främst med att sprida tjänsteskrivelsen till handläggare. Användningen av tjänsteskrivelse har ökat men är ännu inte fullgod. Kansliet kommer att fortsatt arbeta för att införa mallarna i ärendeberedningsprocessen men bedömningen är att regionstyrelsen inte behöver fortsätta genomföra kontroll. Detta mot bakgrund av att kontrollen inte upptäckt allvarliga brister. Inför 2021 års plan för intern kontroll kommer en bedömning göras om risken borde följas med en annan kontroll.			

Risk	R14. Risk för otillräcklig ägarstyrning av hel- och delägda bolag				
	Område	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Tidpunkt för uppföljning
	Följsamhet till lagar och regler	3	3	9	Delårsrapport per augusti
Kontrollaktivitet	Kontroll av följsamheten till regionens instruktioner till bolagen att lämna in sina årsrapporter i sådan tid att de kan ligga till grund för beslut vid fullmäktige i april				
Metod	Fullständig kontroll				
Ansvariga	Kontrollutförare			Riskägare	
	Magdalen Alatalo Berg (Enhetschef juridik och säkerhet)			Regiondirektör	
Genomförd kontroll <i>Hur har kontrollen genomförts? Beskriv metoden?</i>		Sammanställning av datum när årsredovisningarna upprättades (undertecknades av styrelsen) samt när handlingarna lämnades in till Regionen. Granskning av formella och informella instruktioner/krav på bolagen.			
Redovisning av resultat <i>Redogör för de resultat som framkommit vid kontrollen – beskriv kortfattat.</i> <i>Vilka eventuella brister har påträffats?</i> <i>Vilka eventuella risker ser rapportören med det granskade förfarandet?</i> <i>Ser rapportören något behov av åtgärder?</i>		Samtliga aktiebolag har ägardirektiv som föreskriver att årsredovisning (m.fl. handlingar) ska tillställas ägarna snarast, alt. i enlighet med ägarnas instruktioner. Regionen har i november 2019 informerat 10 av aktiebolagen (inkl. Länstrafiken som i sin tur är delägare i ytterligare tre bolag) om att årsredovisningen behöver lämnas in före mars månad. I april 2020 upprepades utskicket. Av de 13 aktiebolag där Regionen direkt eller indirekt äger minst 20 % av aktierna har 3 bolag upprättat årsredovisning så sent att den inte kunnat behandlas av Regionala Utvecklingsnämnden, RSAU/Regionstyrelsen och fullmäktige i april 2020. Av de 5 aktiebolag där Regionen äger mindre än 20 % av aktierna har endast 1 upprättat årsredovisning i sådan tid att fullmäktige i april kunnat behandla den. (Det kan noteras att ett annat av dessa 5 bolag har s.k. brutet räkenskapsår och upprättade årsredovisning i september.) Handlingarna har funnits tillgängliga för Region Västerbotten först i april-maj, dvs. när även revisors och lekmannarevisors yttranden upprättats. Dock har det framkommit i underhandskontakter med vissa bolag att de skickat årsredovisning till lekmannarevisor och därigenom uppfattat att även "ägaren" blivit underrättad.			
Bedömning/analys <i>Vad visar uppföljningen?</i> <i>Om brister har påträffats</i> <i>Hur allvarliga bedöms bristerna vara?</i> <i>Vilka konsekvenser medför kontrollen för risken</i> <i>Bedöms risken vara högre/lägre efter genomförd kontroll?</i>		De formella och informella instruktionerna till aktiebolagen framstår som adekvata i sig. Följsamheten till att upprätta årsredovisning i tid är överlag god. Undantagen gäller i allt väsentligt i aktiebolag där Regionens innehav är mycket			

	begränsat samt där det finns en annan ägare med egen majoritet. Det kan noteras att fullmäktige i april 2020 fattade ett beslut att lämna ombudsinstruktioner villkorade med att de gäller slutligt först när årsredovisning inkommit.
Förslag på åtgärd • <i>Har åtgärder redan vidtagits som resultat av genomförd kontroll?</i> • <i>Föreslås ytterligare åtgärder?</i> • <i>Behöver risken fortsatt följas?</i>	Frågan kommer även fortsättningsvis att tas upp vid bolagsdialoger och ägarsamråd. Eventuella missförstånd kring vem inom Regionen bolagen rapporterar till behöver redas ut. Risken för otillräcklig ägarstyrning kan anses ständigt aktuell och bör därför även fortsättningsvis följas, om än med andra kontrollaktiviteter. Möjligheterna att fullmäktige uppdrar åt en nämnd att besluta i dess ställe bör undersökas närmare. Även om årsredovisning lämnas "i god tid" dröjer revisors och lekmannarevisors granskningar. Kvaliteten på beredningen kan också förväntas öka med längre tid mellan ingivandet och det politiska ställningstagandet. Kontrollens resultat sätter även fokus på vikten av den löpande granskningen och dialogen/överenskommelserna mellan ägarna och gentemot bolagen.

